

**Приложение № 2 от СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА
30. Средно училище „Братя Миладинови“ 2026 – 2031 г.**

ПРОГРАМА

**ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО
ОБРАЗОВАНИЕ**

в 30. СУ «Братя Миладинови», учебна 2026-2027 г.

I. Същност

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование представляват интердисциплинарен комплекс, съвкупност от четири взаимосвързани компонента, насочени към придобиване на:

- познания за гражданските права и ценностите на демокрацията, за процедурите на различните институции; способност за вземане на решения и други ключови граждански компетентности;
- основни умения и компетентности, които допринасят за здравето и поддържането на здравословния начин на живот в рамките на училището и извън него;
- екологична култура и екологично отговорно поведение с фокус върху разумното използване на природните ресурси, опазването на околната среда и устойчивото развитие;
- интеркултурна осведоменост; положително отношение към разнообразието, равнопоставеността; взаимно уважение; способност за осъществяване на конструктивно взаимодействие в мултикултурна среда.

II. Цели

1. На ниво личност

Овластяване и активно прилагане на знания, умения и компетентности, необходими за успешно личностно развитие и отговорно, информирано участие в гражданския, политическия и социалния живот по ефективен начин за себе си, природата и обществото.

2. На ниво общност

Утвърждаване на позитивна училищна среда, свободна от агресивност и дискриминация, която насърчава спазването на споделени правила и демократични ценности; гражданската инициативност и социалната критичност на всички участници в образователния процес.

III. Начини и форми на осъществяване

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование (ГЗЕИО) в 30. СУ „Братя Миладинови” се осъществяват:

- в процеса на придобиването на общообразователна подготовка;
- в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
- в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;

- при изпълнение на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на ДОС за приобщаващото образование.
- при изпълнение на дейностите по НП “Без свободен час”.

IV. Рамковите изисквания

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по ГЗЕИО са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в ДОС за общообразователната подготовка. Включват следните области на компетентност:

Гражданско образование	Здравно образование
1. Междучелностни отношения 2. Социална среда 3. Права на човека 4. Демократично гражданство 5. Идентичности и различия в обществото 6. Власт, политика и демократични ценности 7. Социална политика, справедливост и солидарност 8. Глобализация, плурализъм и толерантност	1. Психично здраве и личностно развитие 2. Физическо развитие и дееспособност 3. Превенция на употребата на психоактивни вещества 4. Безопасност и първа помощ 5. Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции 6. Лична хигиена 7. Хранене
Екологично образование	Интеркултурно образование
1. Енергия и климат 2. Общество и околна среда 3. Биологично разнообразие 4. Вода, почва и въздух - Потребление и отпадъци	1. Културни идентичности 2. Културна осъзнатост 3. Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия 4. Интеркултурно образование и права на човека

2. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно интересите и потребностите на учениците.

3. В часа на класа ГЗЕИО се осъществяват чрез:

3.1. Обучение за придобиване на съответни компетентности;

3.2. Занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани със:

- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;
- финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
- военното обучение и защитата на родината;
- безопасността и движението по пътищата;
- защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- киберзащита;
- кариерно ориентиране;
- превенция и противодействие на корупцията.

3.3. Дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

V. Дейности

№	Дейност	Срок	Отговаря
<i>Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение</i>			
1.	Спазване на правилника за дейността на училището.	постоянен	Класни р-ли, Пед. съветник
2.	Насърчаване на ученическо самоуправление и представителство.	постоянен	Класни р-ли, Пед. съветник
3.	Партньорство с външни специалисти по проблемите на образованието и превенцията на проблемно поведение.	постоянен	Класни р-ли
4.	Провеждане на учебните часове от НП „Без свободен час в училище” по теми от ГЗЕИО.	при необходимост	Учители, Пед. съветник
5.	Отбелязване на световния ден за борба с тормоза в училище.	м. февруари	Пед. съветник
6.	Ден на ученическото самоуправление.	09.05. всяка учебна година	Пед. съветник Т. Евтимов
<i>Развитие на интересите и способностите на учениците</i>			
7.	Стимулиране участието в олимпиади, конкурси, състезания в областта на науката и изкуствата.	по график на МОН	Учители по предмети
8.	Оптимизиране на системата от спортни дейности, училищни и междуучилищни турнири и др.	Спортен календар на МОН, Столична община	Учители по ФВС
<i>Екологично поведение и здравословен начин на живот</i>			
9.	Провеждане на тематични дискусии и беседи в часа на класа по проблемите на здравното образование.	по план за ЧК	Мед. сестра Класни р-ли
10.	Организиране на пролетно почистване и озеленяване на училищния двор, засаждане на цветя и др.	м . април	Класни р-ли
11.	Провеждане на туристически походи, екскурзии, излети при спазване на нормативната уредба на МОН.	в неучебно време	Класни ръководители и учители
<i>Изграждане на национално самочувствие и добродетели</i>			
12.	Спазване на задължителните символи на българското училище – национално знаме, държавен химн, училищно знаме.	през учебната година	Главни учители
13.	Организиране на базари по повод български празници и обичаи (Коледа, Великден и др.).	м. 12. – м. 04.	Учители – начален етап
14.	Представяне на постери и презентации, свързани с честване на значими дати и събития.	по Годишен план и Стратегия на 30 СУ	Учители по история
15.	Отбелязване на Националния празник на Република България	03.03. всяка учебна година	Учители по история

VI. Екип

Провеждането на дейностите по ГЗЕИО се подпомага и координира от постоянно действащ екип в състав:

Председател: Томислав Евтимов - учител философски цикъл;

Членове: Добринка Иванова - учител по история и цивилизации;

Николай Първанов - учител по биология и здравно образование, география и икономика;